

se cohibere non potest non attendit quo or-
dine qua lege verborum ebulliat. interdum
nec verba requirit. interdum nec voces solis
cōsentus suspirijs. De hac amicitia di. Ec.
xlviij. Beati qui in amicitia tua decorati sūt
Quare. qz. vt dicitur Sap. viij. In amici-
tia illius delectatio bona est. Si ergo cū bea-
to dominico cupimus celestis regni gloriaz
possidere studeamus eum in suis custodijs
fideliter imitari. Nam de eisdem etiaz hor-
tatur nos dñs in scriptura. et primo de pria
custodia. deute. iij. vbi dicitur. Custodi tes-
ipsum et animā tuā sollicitē et iterum in ps.
Custodi innocentiam et vide equitates. De
secundo iterum dicitur Deute vt supra Cu-
stodite mandata domini dei vestri que ego
precipio vobis. De tercio dicitur prouerbi.
Fili mi custodi precepta mea atqz consilia.
De quarto Jere. xxi. Custodite qsi pastoz
gregem de qua malach. Et custodite spiri-
tum vestrum. Ad quā nos perducit.

LXII. De eodem sermo. II.

Quicumqz hono-
rificabit me glorificabo eum. i. Re-
gum. ij. **E** dicit Gre. Ille deum vera-
citer honorat qui interiorē suum hominē
qui ad imaginē dei factus est a peregrinis
passionibus custodit. et in exterioribus aci-
onibus deum hominē fideliter imitatur. cui
coniungit Bern. Dignus plane debet glifi-
cari qui deum in vita sua studet imitatio ho-
norare. Expedita ergo vna particula qua in
precedenti sermone visum est quanta sollicitu-
dine beatus dñicus deū in suis custodijs ho-
norauit. in quibus consistebat eius meritum.
Nunc dicendum est in quanta gratitudine
deus ipsum glorificauit in qua persistebat ei
premiū. vtrūqz istorum in vtroqz tangitur
thematē. Nam primū tangitur in hoc qd in
primo themate dicebatur. Qui custos ē do-
mini. et in isto themate cum dicitur. Quicū-
qz honorificauit me. Scdm in eo qd diceba-
tur glorificabitur. et in isto cum dicitur glo-
rificabo eum. Sciendum ergo qd deus glo-
riosum suū custodem tripliciter glorificauit
lq per vite sanctificationē sobolis pparatoz
et vtriusqz eternā glorificationē. Primo di-

co glorificauit deus dilectū suum custodem
per vite sanctificationē. ipsum coram deo et
hominibus sanctificans in hac vita. In qd sta-
tu dedit deus sancto suo triplicē gloriā. scili-
cet gratiosam puerfationē. omnium petitorū
exauditionē. miraculorum dōusificationem
per que tria vite eius sanctitas pprobat. **P**rimo dico dedit ei deus in hac vita gratiā
deū et hominibus puerfationē. vt quocūqz se
conuerteter gratiā apud deū et homines in-
ueniret. vt merito de seipso dicere possit illō
Sap. viij. Habeo claritatē ad turbas et ho-
norē apud seniores. et in conspectu potentū
amirabilis et facies principū mirabūtur
me tacentē me sustinebūt. loquētē me respi-
ciunt. smotōnate me plura. manus suas ori-
suo imponēt. Ita vt omnes puerfationē ei
videntes ammirabūtur dicētes qd non lon-
ge subditur. Non habet amaritudinē puer-
fatio illius nec redium pūctus illius. hoc ē
enī initiū sanctitatis nullum scandalizare.
sed per puerfationis disciplinā omnes edifi-
care. vnde Bern. Cui omniū gratia et ne-
mini onerosa est cōuersatio. huic sine dubio
de ppria salute vniuersa multitudo pside-
riū attestatur. In omni ergo puerfatione
tua si imitari volueris sollicitus sis obserua-
re vias tuas. et in conspectu proximi caueti-
bi a peccato et illi a scandalo. Scdm signū
sue sanctitatis qd accepit a dño fuit omnium
petitionū exauditiō. quod aperte legit in le-
genda sua. Sic enim ibidem dicitur. Fate-
or tibi prior qd tamē adhuc nulli vnqz expo-
sui. nec tu alteri qd diu vixero et uelabis. qd nū-
qz aliquid in hac vita a deo petij qd nō asse-
queter iuxta votum. qd reuera signū est ma-
xime sanctitatis. Quis enim vnqz in hac vi-
ta positus omnia que a deo petijt impetra-
uit. et qd maius ē. quis vnqz tā perfecte dis-
cretionis spiritum accepit a dño. vt nunqz tā-
lia peteret que dñs nec vellet nec deberet ali-
qualiter nō exaudire. Petijt paulus vas e-
lectōnis a se carnis stimulū ammoueri. nec
qd postulauit impetrauit. quia licet ad utili-
tatem exauditus fuerit. non tamē ad volun-
tatē sed audire meruit. tanqz non exauditus
Saul sufficit tibi gratia mea. Vnd magis
mirandum est de spiritu discretionis qm d
E

gratia exauditionis. Tercium signum sanctitatis fuit choruscatio miraculorum. que licet nullam dent sanctitatis certitudinem. dant tamen probabilem similitudinem. Dicit enim Gregorius. quod miracula hominem sanctum non faciunt. sed ostendunt. Qui ergo de huius gloriosi sancti miraculis aliquid scire voluerit vel dicere percurrat diligenter vite sue historiam et videbit quomodo gloriosum fecerit eum deus benedictus in sanctis suis et quomodo mirabilem eum fecit mirabilis deus. Tanta et talia per eum mirabilia est operatus ut veraciter dicere possimus ammirando. Gloria et honore coronasti eum domine etc. Sic patet quomodo deus hunc sanctum suum in vite sanctitate triplici hac gloria glorificauit. **S**ecundo glorificauit deus hunc sanctum suum in filiorum propagatione. Si enim ut ait scriptura filius sapiens est gloria patris exaltabimus hunc patrem qui tot filiorum et tam supra modum sapientissimorum pater extitit. ut tam in numero filiorum quam in sapientia eorum non sit ponere terminum neque finem. Nam in christo iesu per euangelium multas ipse genuit. Attendant ergo qui poterit quanta gloria dignus sit pater iste. qui de tot sapientissimorum filiorum numero gaudet et letatur. Si enim ut Ecclesiasticus dicitur. Melior est vnus filius timens deum quam mille impij. quantum est hic qui tot milia filiorum habet timendum. amantium et laudantium deum in eternum. Nam de hac filiorum propagatione dicitur Ecclesiasticus. xlvij. Iureiurando dedit illi deus gloriam in gente sua crescere illum quasi cumulum terre et ut stellas exaltare seminem eius et hereditare illos a mari usque ad mare et a flumine usque ad terminos terre. **D**e hoc quantum ad litteram dicitur est de abraam qui ex promissione vnicui accepit filium et verum est. cur non eque verificari poterit de patre dominico qui accepit a domino tot filiorum milia. **U**t autem omnes huius propagationis gloriam videamus. Sciendum quod gloriosus iste sanctus pater tria accepit gratia filiorum que usque hodie immo usque in nouissimum diem in huius propagationis germine florent pariter et florebunt. Nam filiorum eius alij sunt gloriosi ex scientie illustratione. alij gloriosiores ex gratiosa verbi dei predicatione. tercius sunt gloriosissimi ex vite sanctificatione.

Primo dico quod filiorum huius patris alij sunt gloriosi ex scientie illustratione. que enim religio aut que natio humane vite tam gloriosos in scientia filios enutrit. Ipsi enim sunt qui habent scientiam boni et mali ut ordo veraciter gloriari possit et dicere illud Sapientie. vij. Dedit mihi homo que sunt veram scientiam ut sciam dispositionem orbis terrarum et virtutes etc. ut ille ordo gloriosus veraciter gloriari possit et dicere illud Ecclesiasticus. i. Ecce magnus effectus sum et precessi sapientia omnes qui fuerunt ante me et mens mea contemplata est multa sapienter. deditque cor meum ut scire prudentiam et reos et gatque stulticiam. **T**am salubriter enim profecerunt in sapientia ut in eorum operatione omnes homines stulti et simplices reputentur. iuxta illud Sapientie. xij. Vanus sunt homines in quibus non subest scientia domini et de his que vident bona non poterunt intelligere eum qui est. et ideo ordo iste tanto est gloriosior quanto id quod pre ceteris possidet est gloriosius omnibus diuitijs huius mundi. iuxta illud puer. vij. Melior est sapienna cunctis operibus preciosissimis et omne desiderabile non potest ei comparari. **A**b his ergo filiis tanta sublimi sapientia preclaris merito patris iporum sanctus dominicus est et dicitur gloriosus. **I**psi enim sunt custodes et vigiles eterne spiritus sancti. scientes malignorum occursum obuiare. hereses profutare. omnesque prauitates eliminare clausa referare. obscura illuminare ita ut sicut. iij. Re. v. dicitur. Non sit satban neque occursum malis cui nesciat obuiare. **S**ecundi filij huius gloriosi patris dominici sunt gloriosiores ex gloriosa verbi dei predicatione. per quorum doctrinam ecclesia dei proficit primis incrementis. **Q**ui singulari dono gratie ad predicandum verbum dei incliti facti sunt. de quibus dicitur Sapientie. Spiritu intelligente impleuit eos dominus et ipsi tanquam ymbres miserunt eloquia sapientie sue. labia enim eorum salutaris vis seminauerunt scientiam. opus sanctum dignum benedictione plenum fecerunt et misterium sibi traditum deuore expleuerunt. ut veraciter dicere possint illud ysaie. lxi. Spiritus domini super me eo quod viderit me. ad annunciandum mihi suum misit me ut mederer pectus corde. et predicarem captiuis indulgentiam et claudis

aperitionē. et predicere annū placabilem do/
mino. ut solaret omnes lugentes. **N**ec ul/
tra locū habet illud improperiū. ysa. xxxij.
Ubi est literatus. ubi est vba legis ponde/
rans. ubi est doctor paruuloꝝ. **N**az d' bonis
doctoribꝝ mōs iam plenus est. ut iam plu/
res sint docentes q̄ forsitan doctrinaz imitā/
tes. **O**rdo ergo predicatorū ⁊ pater dñicus
ex hoc actu predicationis mirabiliter glorio/
si effecti sunt. **N**am inter omnes actus meri/
torios nō credo nec iudico meliorē aut nobi/
liorē q̄ illum. quā apls ad alios actus com/
parans iudicat meliorē dicēs. i. **C**orin. xij.
Qui loquitur lingua semetipm edificat. q̄
pphetat ecclesiam dei edificat. **V**olo autē
omnes vos loqui linguis magis autē ppheti/
sate. **N**am maior est qui pphetat q̄ qui loq/
uitur lingua ⁊ subiungit. **V**olo in eccia quin
q̄ vba loqui sensu meo. ut alios instruam.
q̄ decē milia verborū loqui lingua. **E**cce qm
infinitū orationi preferit predicationem. **S**i/
ro ergo modo gloriosi sunt qui predicāt ver/
bum dei. si tamē digne ⁊ fideliter illud agāt
digne ut quod verbis predicant vita ⁊ mo/
ribꝝ nō deformēt. ut quod predicauerit fa/
ciendum in suis actibꝝ prius agunt. et qd p̄/
dicauerint dimittendum priores iudicent
non agendum. ne si dixerint ⁊ nō fecerint di/
catur eis. **M**edice cura teipm. hinc **B**ern.
Solus ille de deo digne loqui poterit. q̄ se/
cundum q̄ cor dicitur. interius. exterius vba
pponit. qui calamū lingue tingit in sanguie
cordis. quia tūc veneranda est doctrina. cui
qd lingua loquitur. scientia dicitur. caritas
suggerit spiritus sanctus ingerit. ita fideliter
ut nihil aliud nisi dei laudem ⁊ proximibꝝ
nū querant. quis sic docuerit ⁊ fecerit hic ma/
gnus est in regno celoz math. v. **Q**ui ergo
sicut dictū est predicant coram deo ⁊ homi/
nibꝝ sunt per omnia gloriosi nec ulluz di ob/
sequiū gloriosius inuenitur. **B**ene ergo bea/
tus dñicus ex his suis filijs gloriosis glorio/
sissimus predicatur. **D** **T**ercij filij hu/
ius patris dñici sunt gloriosissimi ⁊ sapien/
tissimi ex vite sanctificatione. qui superpredi/
cra sanctitatis gloriā sunt adepti ipi sunt. n.
qui fide sunt illuminati. spe eleuati. caritate
inflammati. iusticia ordinati in perseveran

tia pfortati. omnium deniq̄ miseris pforma/
ti. peccata populi lugentes eozq̄ vitioni se/
opponentes miraculoꝝ signis estulgētes. de
quozū virtutibꝝ dicit **Gr**. **E**cce electi di car/
nē comāt. spiritū roborant. demonibꝝ impe/
rant. virtutibꝝ choruscant. pñtia despiciunt
eternā patriā vita ac moribꝝ predicāt. de his
tribꝝ sacrificatōibꝝ potest accipi illud **E**cce.
xlij **S**ol tripliciter exurēs mōtes. quod est
dicere. **S**ol xps deus noster tripliciter exu/
rit igne spiritus sancti montes id est predica/
tores qui dicitur sunt montes ppter p̄eminē/
tiorē statuz vite. **S**ed diceret aliquis de
ordine eoz qui absconditi seculo in solitudi/
ne delitescunt. difficile est p̄uersantes in se/
culo talem ⁊ tantam p̄sequi sanctitatē. iuxta
illud **E**cce. xij. **Q**ui tengerit picē inquina/
bitur ab ea sicut ait apls. **S**undus torꝝ in
maligno positus est. **E**id quod ego. **Q**uāto
difficilior pugna. tanto gloriosior victoria ⁊
licet sit difficile nō tamen impossibile. ⁊ nisi
possent religiosi in seculo p̄uersantes sancti/
ficari. non dixisset apls ad philip. quibus/
dam p̄uersantibꝝ in seculo. **O**mnia facite si/
ne reprehensione in medio nationis p̄aue ⁊
peruerse. inter quos lucetis sicut luminaria
in mōdo. verbum vite continentēs. **S**i hic
mea pro eis nō placet defensio. audiāt bern.
super cantica smone interpellante pro eis et
dicente. **S**i is qui in claustro est. eum qui
versatur in populo interdum minus discre/
te. minus ut circumspicte agere dep̄hēnde/
rit. in verbo. cibo. risu. ira. nō ad iudiciū con/
festim profiliat sed meminerit scriptū. **M**e/
lior est iniquitas viri q̄ benefaciens mulier
Nā q̄ in tua custodia vigilas bñfac. s; qui
inuat multos melius ⁊ vtilius facit. quod
si implere nō valet omnia sine iniquitate. i.
absq̄ inequalitate vite. sciat scriptū. qz cari/
tas operit multitudinē peccatoꝝ hucusq̄.
Bern. **T**emerarie ergo obiurgat virū de p̄/
lio reuertentē mulier nēs in domo. quia ut
Jaco. v. **F**rattes si quis ex vobis errauerit a
veritate ⁊ p̄uerterit quis est scire debet qm
qui conuerti fecerit peccatoꝝ ab errore vie/
sue. saluabit animā eius a morte ⁊ operit ml/
titudinē peccatoꝝ. **T**ercio glorificauit dñs
custodem suum per eternam glorificationem

Sermo

diuine fruitionis gloriā tanto ei ampli⁹ pre-
ceteris cōmunicans. quanto ipse deus in via
peregrinationis pre ceteris ardentius ada-
mauit. **I**ustificauit autē deus ipsū tripli-
citer cumulans super eū premiū substantia-
le. accidentale ⁊ generale. **P**rimo dico glori-
ficauit eum deus tanto abundantius cōmu-
nicans ei premiū substantiale qd est diuine
uisionis fruitio in q̄ tota merces sanctorum
psistit. quanto ipse deum ardentius dilexit i
via. Cum enī scdm doctores premiū respō-
det merito. et totius meriti radix sit caritas.
tanto pre ceteris dedit ei deus d̄ premio sub-
stantiali. quāto in via ad eum ardentiozem
habuit caritatē. **P**remiū enī essenziale qz
psistit in perfecta coniunctione anime ad d̄m
tanto proxim⁹ iunct⁹ est d̄o in patria. qn̄
ro per caritatem ipse coniunxit se deo in via.
Quod autē pater d̄nicus ardentē ad deū ha-
buerit caritatem ex hoc patet. q̄ tam subli-
mem uitā ⁊ tam preclaram ordinē institu-
it. et institutū transfigurando in se opere ad-
impleuit. di. enī **B**erū. **O**pa super eroga-
tionis ⁊ psiliorum que pre ceteris ardua sūt
⁊ difficilia iudicia sunt maxime caritatis. on-
de cum premiū remuneratur fm caritatē habi-
tam in via. hinc est q̄ cum diuersi diuersi-
mode diligant diuersas etiam recipiant p̄-
mianōs. licet vn⁹ d̄nari⁹ q̄ ē uita etna ⁊ ui-
sio dei omnibus exhibeat. et hoc est q̄ ve-
ritas di. iobā. xiiij. **I**n domo patris mei mā-
siones multe sunt. **Q**uod exponēs **A**ug⁹. dicit
In domo patris mei diuersas premiumum
in vna uita etna signat dignitates. **I**tem
psillator in eodem premio increato qd est
diuina uisio. quasi in vno denario omnib⁹
pmuni mansiones multe sunt. i. diuersē p̄-
ncipationes siue fruitiones. quia plus ⁊ mi-
nus fruuntur eadem beatitudine increata. ē
enī ibi in dispari claritate par gaudium ⁊ in
pari gaudio dispar claritas. **D**e hac gloria
viri sancti dicitur **E**cclē. **D**edit illi deus tes-
tamentū uite ⁊ sedem glorie sue. qui enī fe-
cerit ⁊ docuerit magnus est in regno celoz
Math. v. **Q**uod quia vtrūq̄ fecit magn⁹ val-
de in gloria est effectus. **T**ercundo glorifica-
uit deus sanctū suum in premio accidentali
quod est aureola. qd nō est aliud nisi decor

quidā proueniens ex ope precellenti ⁊ primi
legiato. quod ē predicatio uirginitas ⁊ mar-
tirij. que sicut pre omnib⁹ alijs operibus qn̄
dā hnt excellētiā ⁊ difficultatē sic ec̄ p̄ alijs
fmūeratur p̄ aureolā qd ē diminiutiū ab au-
rea quod est premiū essenziale ⁊ qz sanctus
d̄nicus egregius exiit predicator facies qd
docuit. **I**deo clarificauit eū d̄us hoc ornatu
qd aureola nominatur. **D**e his duobus pre-
mijs. scz aurea ⁊ aureola potest accipi. illud
Dan. xij. **Q**ui docui fuerint fulgebunt qua-
si splendor firmamēti quantū ad premium
substantiale qd est aurea. ⁊ qui ad iusticiaz
erudiunt multos quasi stelle inperpetuas
eternitates ⁊ hoc quantū ad aureolam. **T**er-
cio glorificauit deus sanctū suum super p̄di-
ctas glorias premio generali donbo anime
que sunt tres. scz cognitio. dilectio. adhesio.
et glorificabit ad huc post iudiciū generale
quaroz donbo ipm corpus. que sunt clari-
tas. impassibilitas. subtilitas ⁊ agilitas. de
his trib⁹ glorificationib⁹ potest sumi. illud
apli. i. **C**orinb. xv. **A**lia est claritas solis. a-
lia lune. alia stellarum. deo hoc totū opante

LXII. De sancto Laurentio.

Disperfit dedit
pauperib⁹ ps. **R** **D**ic
berū. **T**errena omnia fruando amittim⁹.
largiēdo fruamus. p̄monitiūq̄ nostrū uerē
tum perditur. sed manet erogatiū. **Q**uod cōsi-
derans beatus **L** Laurentius tanq̄ prudens
mercator cūctia que habuit ad dei gloriam
largiter erogauit. sciens pro singulis se pl⁹
q̄ centuplum accepturū. **I**n vbi⁹ p̄positis
duas particulas intelligimus. scz **L** Laurentij
largam distributiōem. scdo largiozem dei re-
munerationē. **P**rimū ibi. disper. de. paupe.
scdm ibi. **I**usticia eius manet in seculum se-
culi. **S**ecundus autē sancti largi dispersio patz
in quinqz **D**isperfit enim pauperib⁹ elemo-
sinam per omnium rerum suozum erogati-
onem. corpus dedit tortozibus per ignis ad-
uersionem. cecis luminis gratiam per crucis
signationem. passioni patientiam. per byla-
rem exhibitionē. deo animā per summā di-
lectionem. **D**isperfit autē singula hec in sum-
mo. **S**ummum enim in elemosinarū ero-